

LEVINE and ROSENFELD, histories of intramuscular injection were elicited in several instances" (ibidem blz. 17).

Wie deze argumenten niet steekhoudend vindt, zou kunnen medewerken aan een onderzoek naar sensibilisatie. Het gebruik o.a. van albumine als suspensie-milieu, en van COOMBS-serum bieden in dit opzicht nieuwe mogelijkheden. Wie aantekening hield van intramusculaire bloedinjecties, speure naar gevallen van morbus haemolyticus onder de progenituur der behandelde meisjes en naar niet verklaarde transfusiëreacties bij allen.

Utrecht, 26 November 1948.

W. J. M. A. HARDY

DE SYSTEMATISCHE BEHANDELING VAN PRIMAIRE EN SECUNDAIRE SYPHILIS MET PENICILLINE EN MET PENICILLINE EN BISMUTH

Naar aanleiding van het artikel van de collegae VAN ZWIJNDREGT, VAN STEENBERGEN en STAM het volgende:

Is het juist, dat deze behandeling zo ongevaarlijk is? Het gevaar van syphilis ligt in de cardiovasculaire en neurolues en het is onmogelijk te voorspellen of afwijkingen voorkómen worden door penicilline. Zelfs van het sinds 1934 gebruikte mapharseen is het nog niet bekend, of het even goed de neurolues voorkomt als het neosalvarsan en het mag dan ook niet geoorloofd geacht worden, dit laatste zo maar door mapharseen te vervangen. Dit geldt in nog veel sterker mate voor penicilline.

Wil men, omdat vele patiënten de bismuth-neosalvarsankuren niet beëindigen, in het begin een penicillinekuur erbij geven, dan is hiertegen geen enkel bezwaar. Bij de behandeling van de luetische gravida is het o.i. noodzakelijk, maar dit mag geen aanleiding zijn om de patiënt een behandeling te doen ondergaan, waarvan het resultaat volkomen onbekend moet worden geacht. Dit geldt in nog sterkere mate ten aanzien van penicilline in was en olie. En hoewel de schrijvers dit niet aanbevelen, doen zij toch niet duidelijk genoeg uitkomen, dat deze therapie zich nog in het experimentele stadium bevindt en dat behandeling van lues op deze wijze als een technische fout moet worden beschouwd.

Over dit onderwerp is op de vergaderingen van de Ned. Ver. v. Dermatologen herhaaldelijk gesproken, maar het leek mij gewenst dit ook onder de aandacht der overige medici te brengen.

Amsterdam, 1 December 1948.

L. VAN DER LUGT

PARAESTHESIEËN

Naar aanleiding van het antwoord op een vraag naar het voorkomen van paraesthesieën in de extremiteiten (*N.T.v.G.*, blz. 3859, 1948) zouden wij de volgende aanvulling willen geven. Onmiskenbaar neemt gedurende ongeveer de laatste 5 jaar het aantal paraesthesieën in de omgeving van Leimuiden toe. Vele collegae menen hetzelfde in hun practijk op te merken. De verschijnselen zijn niet aan het climacterium gebonden. Deze worden waargenomen bij patiënten van 35 tot 70 jaar. Een sterke voorkeur voor vrouwen is niet duidelijk. De klachten verdwijnen ook zonder enige therapie. Recidieven komen herhaaldelijk voor. Invloed van een seizoen is niet opgemerkt.

Het is onwaarschijnlijk, dat het eiwitgehalte van de voeding enige invloed heeft. De door ons waargenomen patiënten gebruikten een uitstekende voeding, zoals uit de anamnese bleek. Er bestond geen resorptiestoornis.

Het volgende geval moge dit duidelijk maken.

Man, 36 jaar, had het vorige jaar Augustus, gedurende 6—8 weken een doof gevoel in de rechter arm, met kriebelingen; in mindere mate in de linker arm. Reflexen normaal, geen afwijkingen in de urine, normale bloeddruk. Spontane genezing. Dit jaar kreeg hij een recidief in September; na 3 weken behandeling

met aneurine-injecties $3 \times$ per week 100 mg; gistvlokken + kalk per os is patiënt zeer verbeterd.

Voeding: 6 uur: 1 beker melk; 1 tarweboterham, belegd met kaas, ham of spek.

7 uur: 4—6 tarweboterhammen, belegd als boven; $1 \frac{1}{2}$ beker melk.

10 à 11 uur: 1 beker melk.

12 uur: aardappelen, vlees (iedere dag), groente; vaak karnemelkse pap toe.

15 uur: 1 beker melk.

16 uur: als 7 uur.

20 uur: koffie met veel melk of chocolademelk.

O.i. is er geen reden om bij deze patiënt enige deficiëntie te vermoeden, doch veeleer om naar een exogene oorzaak te zoeken (chemische stof?, virus?). Onze voeding bevat soms chemische stoffen, die bij dieren (honden) in de voor de mens gebruikelijke hoeveelheden ernstige afwijkingen geven. Stikstoftrichloride (NCl₃), dat als bleekmiddel en bakverbeteraar voor brood wordt gebruikt, geeft bij honden epileptiforme toevallen en veroorzaakt de z.g. vreesziekte (zie SEEKLES; verder SILVER, NEWELL e.a., verschenen in de *J.A.M.A.* 1947). Enig aanknopingspunt in deze richting werd niet gevonden. Bijzonder zout voor de slacht werd niet gebruikt. Eigen brood werd niet gebakken, zodat ook aan moederkoren niet behoeft te worden gedacht.

Wij menen echter, dat het de moeite loont een onderzoek in te stellen naar mogelijke exogene oorzaken. Gaarne zullen wij van andere collegae vernemen of zij het bovenstaande eveneens menen te hebben opgemerkt.

's-Gravenhage, 30 November 1948

D. STAPENSEA, *arts te Leimuiden*;

C. DEN HARTOG, *directeur van het Voorlichtingsbureau van de Voedingsraad*

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — EEN CENTRUM VOOR ONDERZOEK VAN INFLUENZA. Er is aanleiding te Genève op internationale samenwerking op het gebied van influenza aan te sturen. De ervaringen in Amerika met het vaccine waren in 1947 teleurstellend. Het A-vaccine, dat men uit een Amerikaans antigeen van 1943 en 1946 had bereid, en het virus, dat in 1947, behalve in Amerika, ook in Engeland, Nederland, Zweden en Australië circuleerde, waren niet voldoende verwant. Men doet dus goed bij de bestrijding van influenza de gehele aardbol te verkennen.

Men besloot, zoals reeds vroeger in deze rubriek werd vermeld, tot een „World Influenza Centre”, te vestigen in het National Institute of Medical Research te Hampstead onder leiding van dr. C. H. ANDREWES. De hoop is er dan op gevestigd, dat in andere landen regionale centra zullen worden uitgerust, die het World Centre bij voortduring zullen voorzien van de virussoorten, die regionaal in het spel zijn. Ook het vraagstuk der variabiliteit kan aldus worden benaderd (*Lancet*, deel II, 775, 1948).

BELGIË. — JOURNÉES MÉDICALES DE BRUXELLES. Daar 6 Juni een wettelijke feestdag is, zullen de Journées médicales 1949 dat jaar van 11 tot 15 Juni worden gehouden. Het Congrès International de la Thérapeutique komt op 10 en 11 Juni bijeen en sluit vóór de plechtige opening van de Journées. Tot de attracties behoort een bezoek aan Brugge op 15 Juni (*Brux. méd.*, 2327, 1948).

DUITSLAND. — WOLFF-EISNER *overleden*. De bekende immunoloog A. WOLFF-EISNER, Professor extra-ordinarius eerst te Berlijn, later te München, is op 71-jarige leeftijd overleden. Reeds in 1933 werd hij uit zijn huis gejaagd, in